**Εμπορικός Πόλεμος ΗΠΑ – Κίνας: Ποιος Κερδίζει;**

*Γιώργος Αγγελίδης, Ευάγγελος Ιωαννίδης και Νίκος Βαρσακέλης*

*Τμήμα Οικονομικών Επιστημών*

*Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*

*(barsak@econ.auth.gr)*

Η μεταπολεμική απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου έδωσε σημαντική ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη των αναπτυγμένων και των υπό-ανάπτυξη χωρών. Όμως κατά τα τελευταία χρόνια, το ελεύθερο διεθνές εμπόριο βρίσκεται υπό αμφισβήτηση, κυρίως από λαϊκιστές πολιτικούς. Το 2018, η κυβέρνηση των ΗΠΑ επέβαλε δασμούς σε βιομηχανικά και αγροτικά προϊόντα από ορισμένες χώρες και ειδικότερα από την Κίνα (δασμοί ύψους 25% σε 818 κατηγορίες κινεζικών προϊόντων). Σε αντίποινα, η κυβέρνηση της Κίνας επέβαλε δασμούς σε προϊόντα εισαγόμενα από τις ΗΠΑ. Όμως, λόγω της παραγωγής με βάση τις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας και της τεράστιας διασύνδεσης των οικονομιών, ο εμπορικός πόλεμος Κίνας - ΗΠΑ ενδέχεται να οδηγήσει και τις δύο χώρες σε χειρότερη θέση. Όμως οι επιπτώσεις μεταξύ τους μπορεί να είναι ασύμμετρες.

Σε μελέτη μας για τις επιπτώσεις αυτού του εμπορικού πολέμου χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από τον Παγκόσμιο Πίνακα Εισροών - Εκροών (WIOD ) για 44 χώρες και 54 κλάδους στην περίοδο 2000-2014. Εκτιμήθηκαν οι διεθνείς κλαδικοί πολλαπλασιαστές για τις δύο χώρες ώστε να μετρηθούν οι επιπτώσεις των δασμολογικών μέτρων στο ακαθάριστο προϊόν της χώρας που επιβάλει τον δασμό. Ο διεθνής πολλαπλασιαστής μετρά την συνολική επίδραση που θα έχει στο ακαθάριστο προϊόν της χώρας εισαγωγής προστιθέμενης αξίας η μείωση των εισαγωγών λόγω επιβολής δασμών, ενσωματώνοντας τις διεθνείς ροές προστιθέμενης αξία μέσω των παγκοσμίων αλυσίδων αξίας. Στην συνέχεια χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση δικτύων για να εξηγηθεί η διαφορά των διεθνών πολλαπλασιαστών μεταξύ των δύο χωρών.

Τα ευρήματα της μελέτης μας έδειξαν ότι ο εμπορικός πόλεμος μπορεί να ζημιώσει περισσότερο την Κίνα σε σχέση με τις ΗΠΑ διότι οι πολλαπλασιαστές των εισαγομένων από την Κίνα προϊόντων είναι χαμηλότεροι από τους αντίστοιχους των εισαγομένων από τις ΗΠΑ προϊόντων. Ο μέσος διεθνής κλαδικός πολλαπλασιαστής της επίδρασης των κινεζικών εξαγωγών στις ΗΠΑ

ήταν 0,015 και ο αντίστοιχος των αμερικανικών ήταν 0,038. Συνεπώς, η αρνητική επίδραση των δασμών στις αντίστοιχες οικονομίες είναι υπερδιπλάσια στην οικονομία της Κίνας σε σχέση με αυτή των ΗΠΑ. Η διαφορά στις επιπτώσεις οφείλεται, σύμφωνα με την ανάλυση δικτύων, στο ότι οι ΗΠΑ κατέχουν σημαντικότερη θέση στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, με εισαγωγές και εξαγωγές προστιθέμενης αξίας περισσότερο διαφοροποιημένες σε σχέση με την Κίνα. Επομένως οι ΗΠΑ διαθέτουν περισσότερες εναλλακτικές να καλύψουν τα κενά που δημιουργούνται στην παραγωγή λόγω των δασμών, εν αντιθέσει με την Κίνα.

Επίσης η ανάλυση μας έδειξε ότι οι ΗΠΑ επέβαλαν δασμούς σε κλάδους που η Κίνα είναι μεγάλος εξαγωγέας προστιθέμενης αξίας στις ΗΠΑ, ενώ το αντίθετο δεν ισχύει. Η Κίνα αντέδρασε επιβάλλοντας δασμούς όχι σε κλάδους με σημαντικές αμερικάνικες εξαγωγές στην Κίνα, αλλά σε κλάδους οι οποίοι ήταν βασικοί σε πολιτείες κρίσιμες πολιτικά για την Κυβέρνηση Τράμπ. Δηλαδή, η κυβέρνηση της Κίνας στόχευσε περισσότερο στην εσωτερική αμερικανική πολιτική σκήνη, ένα αποτέλεσμα που επιβεβαιώνει ευρήματα και άλλων μελετών (https://doi.org/10.1093/qje/qjz036).